

Dato: Juni 2022

Ikrafttrædelsesår: Budget 2023

6.1 Bevillingstyper

Der sondres i de kommunale bevillingsregler mellem tre typer af bevillinger, nemlig

- Driftsbevillinger
- Anlægsbevillinger
- Tillægsbevillinger

Driftsbevillinger

Driftsbevillinger er ét-årige og gives til driftsudgifter og -indtægter samt statsrefusioner under hovedkontiene 0-6. Det vil sige til de poster, som i den autoriserede kontoplan er tildelt »dranstværdierne« 1 og 2.

Reglerne vedrørende afgivelse af driftsbevillinger gælder endvidere for:

- Renteudgifter og -indtægter på hovedkonto 7 - funktionerne 7.22.05-7.55.76 og 7.58.59
- Afdrag på udlån - kreditsiden vedrørende funktionerne 8.32.20-8.32.27
- Afdrag på optagne lån - debetsiden vedrørende funktionerne 8.55.63-8.55.78
- Tilskud og udligning samt refusion af købsmoms - funktionerne 7.62.80-7.65.87
- Skatter - funktionerne 7.68.90-7.68.96

Driftsbevillinger afgives i forbindelse med budgetvedtagelsen og skal fremgå af den til budgettet knyttede bevillingsoversigt. I bemærkningerne til budgettet kan der endvidere være fastsat vilkår for bevillingernes udnyttelse.

Driftsbevillinger må ikke overskrides, forinden der er indhentet en tillægsbevilling. Det følger bl.a. heraf, at tillægsbevillinger til driftsbevillinger ikke kan afgives efter udløbet af det regnskabsår, de vedrører.

Anlægsbevillinger

Anlægsbevillinger kan være ét- eller flerårige og gives til anlægsudgifter og -indtægter under hovedkontiene 0-6. Det vil sige de poster, som i den autoriserede kontoplan er tildelt »dranstværdien« 3.

Reglerne vedrørende afgivelse af anlægsbevillinger gælder endvidere for:

- Udlån - debetsiden vedrørende funktionerne 8.32.20-8.32.27
- Lånoptagelse - kreditsiden vedrørende funktionerne 8.55.63-8.55.78

Anlægsbevillinger kan afgives på ethvert tidspunkt i regnskabsåret. Afgivelsen kan således - men behøver ikke - finde sted i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Det er imidlertid en forudsætning for anlægsbevillingens udnyttelse, at der i budgettet er afsat et rådighedsbeløb til afholdelse af de med anlægsarbejdet forbundne udgifter og indtægter. Det er med andre ord en betingelse for et anlægsarbejdes igangsætning, at der både foreligger en anlægsbevilling og på budgettet er afsat det nødvendige rådighedsbeløb.

Anlægsbevillingen til et anlægsarbejde knyttes til de beløbsmæssige og materielle forudsætninger, som kommunalbestyrelsen tager stilling til i forbindelse med vurderingen og behandlingen af det samlede anlægsarbejde. En anlægsbevilling knytter sig altså til det samlede anlægsarbejde, hvad enten dette påregnes at strække sig over ét eller flere år. Anlægsbevillingen angives i det på bevillingstidspunktet gældende pris- og lønniveau, uanset om arbejdet forventes at strække sig over en flerårig periode.

Dato: 14. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

Selv om en anlægsbevilling er flerårig kan der i det enkelte regnskabsår kun afholdes udgifter til det pågældende anlægsarbejde svarende til det i budgettet for regnskabsåret opførte rådighedsbeløb.

Rådighedsbeløb vedrørende anlægsarbejder skal fremgå af den til budgettet knyttede bevillingsoversigt. I bemærkningerne til budgettet kan der være fastsat vilkår for rådighedsbeløbenes udnyttelse.

Sondringen mellem drifts- og anlægsbevillinger

Sondringen mellem drifts- og anlægsudgifter kan i nogle tilfælde give anledning til tvivl. Der kan i disse situationer opstå tvivl om, hvilken bevillingsprocedure der skal iværksættes for den pågældende foranstaltning.

Der henvises herom til de generelle retningslinjer vedrørende drifts- henholdsvis anlægsudgifter, som er anført i kapitel 2, afsnit 2.2.

Tillægsbevillinger

Kommunalbestyrelsen har mulighed for i årets løb at meddele tillægsbevillinger til såvel drifts- som anlægsbevillinger samt rådighedsbeløb.

Det fremgår af den kommunale styrelseslovs § 40, at enhver tillægsbevilling vedrørende driftsbevillinger eller rådighedsbeløb skal rumme en angivelse af, hvorledes den bevilgede udgift skal finansieres.

Endvidere er det fastsat, at der ikke må iværksættes foranstaltninger, som medfører udgifter og/eller indtægter for kommunen, før kommunalbestyrelsen har meddelt bevilling. Denne bestemmelse indebærer samtidig, at overskridelse af en drifts- eller anlægsbevilling eller af det i budgettet opførte rådighedsbeløb kræver en *forudgående* tillægsbevilling fra kommunalbestyrelsens side.

Der kan dog i to henseender være tale om *afvigelser fra denne hovedregel*:

For det første kan *lovbundne foranstaltninger* om nødvendigt iværksættes uden forudgående bevilling, men bevilling skal da indhentes snarest muligt. Denne mulighed er direkte nævnt i loven og har til hensigt at sikre, at en af folketinget vedtaget lov eller udstedelse af bekendtgørelse i medfør af lov - f.eks. om en takstændring vedrørende en social ydelse - kan sættes i kraft straks og altså ikke behøver afvente kommunalbestyrelsens bevilling.

For det andet vil det ikke blive betragtet som stridende mod loven, såfremt der sker en bevillingsoverskridelse i tilfælde, hvor det bevilgede beløb er eller må anses for *kalkulatorisk*. Det vil sige, at det ikke er muligt at angive udgifternes eller indtægternes størrelse mere nøjagtigt, fordi disse vil afhænge af mere eller mindre uvisse fremtidige begivenheder.

Der vil her typisk være tale om ydelser, som kommunen har pligt til at yde efter lovgivningen. Som eksempel på et kalkulatorisk beløb kan således nævnes udgifterne til offentlig sygesikring. Bevillingen hertil vil væsentligst hvile på forudsætninger om bl.a. honorar pr. patientkontakt, mens antallet af patientkontakter og dermed den samlede udgift kun kan ansættes skønsmæssigt. I et sådant tilfælde vil honorarer fortsat kunne udbetales, selv om antallet af patienter overstiger det forventede, og bevillingen dermed overskrides.

Dato: December II 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2010

Det bør af budgetbemærkningerne til de pågældende poster fremgå, at der er tale om en kalkulatorisk udgift eller indtægt. Det vil endvidere være i overensstemmelse med god administrativ praksis, at kommunalbestyrelsen forelægges en tillægsbevillingsansøgning, såfremt et i budgettet opført beløb vedrørende en kalkulatorisk post ikke vil kunne overholdes.

Kommunalbestyrelsen har efter styrelseslovens § 40 mulighed for at bemyndige økonomiudvalget til at meddele tillægsbevillinger i tilfælde, hvor beløb fra en drifts- eller anlægsbevilling ønskes overført til en anden drifts- eller anlægsbevilling.

Bemyndigelsen vil alene kunne omfatte omdisponeringer mellem meddelte drifts- og anlægsbevillinger, det vil sige hovedkonto 0-6. Det er endvidere forudsat, at økonomiudvalgets beslutning om omdisponering af midlerne træffes efter forudgående forhandling med de berørte udvalg.

I øvrigt må det i kommunalbestyrelsens bemyndigelse til økonomiudvalget klart være angivet, hvad bemyndigelsen omfatter, herunder hvorvidt bemyndigelsen er begrænset, f.eks. til bestemte beløbsstørrelser, udvalgsområder eller bevillingsområder, eller således, at overførsel af beløb fra ét udvalgs bevilling til et andet udvalgs bevilling kræver samtykke fra begge udvalg.

Budgetposter uden bevillingsmæssig funktion

Budgettet omfatter en række poster, hvortil der ikke er knyttet en bevillingsmæssig funktion, og hvor der altså ikke skal ske en bevillingsmæssig stillingtagen fra kommunalbestyrelsens side.

Det drejer sig om en række kapitalposter samt rådighedsbeløb vedrørende anlægsarbejder. Disse poster indgår i budgettet med henblik på opfyldelsen af *den finansielle funktion*, dvs. for at budgettet kan danne grundlag for kommunalbestyrelsens vurdering og stillingtagen til, hvorledes den samlede kommunale aktivitet skal finansieres.

Der er tale om følgende *kapitalposter*:

- Kurstab og kursgevinster - funktionerne 7.58.77-7.58.78
- Forskydninger i likvide aktiver og kortfristede tilgodehavender - funktionerne 8.22.01-8.28.19
- Forskydninger i aktiver og passiver vedrørende andre - funktionerne 8.38.36-8.48.49
- Forskydninger i kortfristet gæld - funktioner 8.50.50-8.52.62

Herudover drejer det sig om følgende *frivillige* funktioner, der alene anvendes i det omkostningsbaserede regnskab, og som derfor heller ikke har en finansiel funktion:

- Forskydning i gæld vedrørende finansielt leasede aktiver (funktion 8.55.79)
- Forskydning i beholdningen af materielle anlægsaktiver og omsætningsaktiver (funktionerne 8.58.80-8.68.87)
- Forskydning i hensatte pensionsforpligtelser (funktion 8.72.90)
- Forskydning i egenkapital (funktionerne 8.75.91-8.75.94)

Beløb vedrørende de finansielle poster og de *frivillige* omkostningsbaserede poster skal således ikke optages i bevillingsoversigten til budgettet.

De i budgettet opførte *rådighedsbeløb* vedrørende anlægsarbejder angiver den øvre grænse for størrelsen af de udgifter, der inden for budgetåret må afholdes af de pågældende anlægsbevillinger.

Dato: 14. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

Overskridelse af rådighedsbeløb kræver således en tillægsbevilling i form af tillæg til rådighedsbeløb. Tillægsbevillingen skal indeholde en angivelse af, hvorledes denne skal finansieres.

Tillæg til rådighedsbeløb skal gives forud for en eventuel overskridelse. Det følger bl.a. heraf, at tillæg til rådighedsbeløb ikke kan afgives efter udløbet af det regnskabsår, de vedrører.

Rådighedsbeløb vedrørende anlægsarbejder skal opføres i bevillingsoversigten til budgettet.